

O SƏS

Mən o böyük kişini - Əməkdar jurnalist, el ağsaqqalı, oturuşu, duruşu və sanbaliyla seçilən, uzun illər mətbuat aləmində küllünc çalan, saç ağardan Həmzə Vəliməmmədovu gözəl yazıları ilə tanışışdım. Ən çox da bizim qəzetdə onun tez-tez bədii-publisist yazılarını, bir-birindən rəngarəng oçerk və zarisovkalarını oxuduqca o imzaya, o böyük kişiyyə birbeş hörmətim artırdı.

Onun imzalarına o qədər vurulmuşdum ki, günlərin bir günündə bu köhnə kişi barəsində bir yazı da qələmə aldım. Çünki onun "Köhnə kişilər" kitabını oxuyandan sonra yazı mənim ürəyimin sarı siminə toxundu, içimi tərptədi, mən də bir yazı qələmə aldım. Düşündüm ki, Həmzə müəllimi tanımadığım halda onun barəsində yazdığım yazı yəqin ki, bu ağsaqqalın ürəyincə olacaq.

... Elə belə də oldu. Yazı dərc olunandan bir neçə gün sonra mobil telefonuma zəng elədi və təşəkkürünü bildirdi:

- Müəllim, öyrənmişəm ki, sən Füzulinin Bəhmənli kəndindənsən. Mənim orda bir dostum var - "Araz" qəzetinin redaktoru Məcnun Nəməzəliyev. Bax, Məcnun müəllimdən soruşsan, deyər ki, mən kiməm.

Məcnun müəllim də Həmzə Vəliməmmədovun xətrini çox istəyirdi. Onun barəsində o qədər ağızdolusu danışdı ki, mən bir daha o köhnə kişinin görünməyən tərəflərini də öyrəndim...

Amma Həmzə müəllim haqqında mənə bələdçilik edən, onun həyatını danışan dostum və qonşum, yazıçı-publisist Səməndər Məmmədovdur. Səməndər müəllim deyir ki, mən 1978-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini bitirəndən sonra təyinatla həyat yoldaşım ilə Lerikin Vistən kəndinə göndərildik. Mənim xanımım da universiteti bitirmişdi. Və hər ikimiz həmin kənddə müəllimlik fəaliyyətinə başladığımız. Mənim əmim "Sovet kəndi"nin şöbə müdiri, Əməkdar jurnalist Məmməd Məmmədov dedi ki, heç narahat olub-eləməyin, Lerikdə bir dostum var, tapşırıcam əli üstünüzdə olacaq. Bir neçə aydan sonra mən Lerikdə çıxan "Bol-

luq uğrunda" qəzetinin redaktoru Həmzə Vəliməmmədovla tanış oldum. O rayonda işlədiyim illər ərzində bu kişi mənə və ailəmə atalıq elədi. Ən çətin vəziyyətimizdə, sıxıntılı anlarımızda xəbərimiz olmadan bizə pay-pürüş göndərirdi, kömək edirdi və arxa dururdu. O qəddər bir-birimizə isnişdik ki, təyinat müddətini bitirib mən Lerikdən Bakıya qayıdanda Həmzə müəllimlə görüşüb ayrılarda kövrəldik. Dedim ki, Həmzə müəllim, sən mənə və ailəmə ata olmusan, arxa durmusan və ən sıxıntılı anlarımızda "qorxmayın" demisən. Bunları heç vaxt unudan deyilik.

Heç unutmadılar da. Həmzə müəllimlə Səməndər Məmmədovun dostluğu düz 30 ildən çox davam eləyib. Həmişə bayramlarda, ad günlərində zəng vurub təbrik eləyib. Və bəzən də ailəsini götürüb Lerikə Həmzə müəllimi ziyarət etməyə gedib.

Səməndər müəllim Həmzə müəllimi çox istəyirdi, Həmzə müəllim də onu. Hətta Həmzə Vəliməmmədovun 75 illik yubileyinə "Ay Həmzə qağa" adlı bir şeir də qələmə almışdı. Həmin şeiri bir daha yada salırıq:

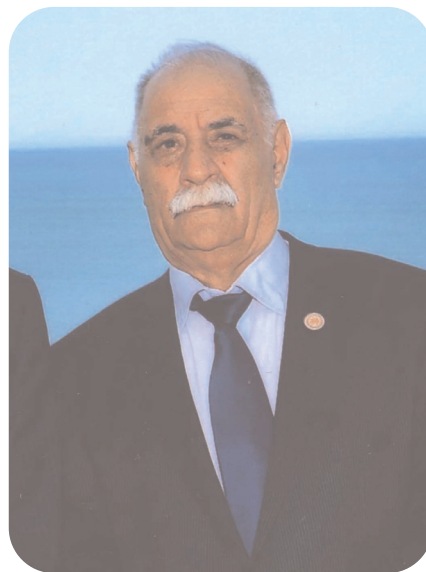
**Od kimi alışdın, sönmədin heç vaxt,
Doğru-düz yolundan dönmədin heç vaxt.
Öz uca zirvəndən enmədin heç vaxt,
Qələmin itidir, ay Həmzə qağa,
Sözün qiymətlidir, ay Həmzə qağa.**

**Haqqa sən haqq dedin, haqqı danmadın,
Budaqdan-budağa uçub qonmadın,
Arxan, dayağındı öz təmiz adın,
Yazıb-yaradırsan, ay Həmzə qağa,
Belə yaşayırsan, ay Həmzə qağa.**

**Satmadın sözünü sərvətə, vara,
Sən ağa ağ dedin, qaraya qara.
Hər kəlmən nur oldu qaranlıqlara,
Çağlayır ilhamın, ay Həmzə qağa,
Təmizdi vicdanın, ay Həmzə qağa.**

Elə onun ölüm xəbərini də mənə yazıçı-publisist Səməndər Məmmədov çatdırdı. Sözün düzü, bu xəbəri eşidəndə çox kədərləndim. Qəlbiyə, ürəyimə bir nisgil hopdu. Çünki hər dəfə mənimlə danışanda Həmzə müəllim deyirdi ki, Faiq, bu yaxınlarda Bakıya gələcəm, üzbezdə

oturub söhbət eləyərək, bir stəkan çay içərək. Səni elə görmək istəyirəm ki. Elə mən də o böyük kişini, o köhnə kişini görmək istəyirdim. Elə bir həftə olmazdı ki, mənə zəng eləməsin. Ölümündən iki-üç gün qabaq yenə zəng eləmişdi. Zəng eləyənin kimi onun o müdrik, o ağsaqqal, o ağayana səsinə yenidən eşitdim:

- Faiq, nə təhərsən? İşlərin necədir? Sənin bir yazını oxudum, çox xoşuma gəldi. "Eyvanıma bir quş qondu" yazını deyirəm. O quşa yazdığım gəldi. İstəyirəm sənə bir kisə buğda göndərim, o quşa səpərsən...

... Ürəyin yumuşaqlığına bir bax ey! Ancaq səmimi və təmiz ürək sahibi olan adamlar bu sözü deyə bilərlər... ancaq qəlbində və ürəyində mərhəmət olan insanlar bu sözü dilinə gətirər... ancaq çətinlik görənin, sıxıntı yaşayan adamlar bu fikri səsləndirə bilərlər... Mən də dedim ki, ustad, çox sağ ol, evdə dənimiz var! Elə o dəndən də o quşa səpərim. Soruşdu ki, quş yenə gəlirmi? Dedim gəlir. Yaman sevindi. Özü də ürəyinizi buz kimi saxlayın, nəinki o quşa, mənim eyvanıma qonan hər bir quşa o dəndən səpərim...

Mən bu qədər həssas, bu qədər sadə, bu qədər səmimi adam az-az görmüşəm. O böyüklükdə kişi, o yaşda adam az qalırdı telefonla danışanda ürəyini çıxarıb sevdiyi adama hədiyyə eləsin... az qalırdı iki

daşın arasında gəlib səni ziyarət eləsin... az qalırdı desin ki, nə çətinliyin var, de, yoluna qoyum...

Amma bir dəfə də olsun nə sıxıntımı, nə dərdimi, kədərimi, nə də qəmimi, qüssəmi ona hiss etdirməzdim. Hətta ən ağırlı vaxtlarımda onunla telefonla danışanda çox şən olurdu, o da deyirdi ki, vallah, mən sənin kimi nikbin adam görməmişəm. Hansı ki, qəzetdə oxumuşam ki, sən yeddi dəfə ağır əməliyyat keçirmisən.

... Belə ağayana kişilər və köhnə kişilər indi barmaqla sayıla bilər. Elə nə vardı o köhnə kişilərdə, o ağayana kişilərdə idi. Çünki onlar lap uca zirvəyə qalxsa da, lap yüksək vəzifədə əyləşsə də heç vaxt, heç zaman dəyişməyiblər, olduğu kimi qalıblar və o zirvədən tanıdıqları, sevdikləri və hətta tanımadıqlara adamlara yuxarıdan aşağıya baxmayıblar. Elə ona görə də Əməkdar jurnalist, uzun müddət Lerikdə çıxan "Bolluq uğrunda" qəzetinin redaktoru olmuş Həmzə Vəliməmmədovu tanıyanlar onu çox istəyir. Çünki Həmzə müəllimə kömək üçün üz tutanlar heç vaxt ümitsiz geri dönməyib...

... Səsi indi də qulaqlarımdadı. Və elə bilirəm ki, yenə mənə zəng vuracaq və deyəcək ki, Faiq, filan yazını oxumuşam. O səsin şirinliyi, o səsin doğmalığı, o səsin qeyri-adiliyi mənim əbədi olaraq yaddaşıma həkk edilib. Çünki o səsdə və o zəngdə bir ağsaqqallıq, bir nuranilik və bir böyük ürək vardı....

... Və bu böyük ürək sahibi dünyanın ən varlı adamlarından sayıla bilər. Çünki o, ömrü boyu var-dövlət barəsində deyil, yaxşılıq eləmək, əl tutmaq, kimsəsizə arxa durmaq barəsində düşünüb. Və səhv eləmirəmsə, onun yolunu davam etdirən çox gözəl övladları və nəvələri də var. Və o övladlar və nəvələr həmişə bu köhnə kişi, bu ağayana kişi - Həmzə Vəliməmmədovla fəxr edəcəklər, qürur duyacaqlar. Çünki Həmzə müəllim yaşadığı 80 ildən çox ömrü ləyaqətlə, qürurla sona çatdırıb. Allah sənə rəhmət eləsin, ay köhnə kişi!